PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE ÕPPEKAVA	
Õppekavarühm	Aiandus
Õppekava nimetus	Nooremaednik
	Gardeners assistant
Õppekava kood EHIS-es	213577

ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk-haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
	X					

Õppekava maht: 60 EKAP

Õppekava koostamise alus:
Õppekava koostamise aluseks on Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 „Kutseharidusstandard“ ja kutsestandard „Nooremaednik“,tase 3, kinnitatud Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse kutsenõukogu otsusega 17.04.2018

Õppekava õpiväljundid:
Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised, oskused ja hoiakud, mis on vajalikud tööks aednikuna erinevates valdkondades ning eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.
Õpilane:
• täidab etteantud juhiste järgi põhilisi tööülesandeid kõikides aianduse valdkondades ning erinevates tootmisvormides, avamaa- ja katmikaianduses; suudab töötada meeskonnas ja täita erinevaid rolle;
• tunneb aiakultuure ja nende kasvu mõjutavaid tegureid, teab ja rakendab juhiste järgi agrotehnoloogia põhialuseid, valib juhiste järgi tööks sobivad viljelusmeetodid ja töövõtted, hindab oma töö tulemusi;
• valmistab juhiste järgi ette külvi- ja istutuspinna, külvab ja istutab, hooldab aiakultuure, koristab ja sorteerib saagi/toodangu, säilitab ja valmistab müügiks ette kvaliteedinõudeid järgides;
• suudab töötada iseseisvalt muutumatus olukorras ja vastutada oma töö tulemuste eest töösituatsioonides, mis on üldjuhul stabiilsed või vähesel määral muutuvad, korraldab oma töid plaanipäraselt, säästlikult ja tulemuslikult ning saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul, arendab oma tööalaseid oskusi lähtudes ettevõtlikkuse ja jätkusuutlikkuse põhimõtetest;
• käsitseb ja hooldab aednikutöös kasutatavaid masinaid ning seadmeid turvaliselt lähtudes nende kasutus- ja hooldusjuhistest;
• korraldab oma tegevust ja kohandab enda käitumist vastavalt olukorrale;
• juhindub aednikutöödel keskkonnanõuetest, korraldab oma tegevuses jäätmekäitlust ning kompostimajandust, hindab tööga kaasnevaid ohutegureid ja võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, vajadusel annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, hoiab korras oma töökoha, järgib aednikutöö head tava ja kutse-eetikat;
• kasutab interneti võimalusi nii isiklikel kui tööalastel eesmärkidel.

Õppekava rakendamine:
Kolmanda taseme kutseõppes alustajalt ei nõuta põhihariduse olemasolu.
Õppekava rakendumine on statsionaarne koolipõhine või statsionaarne töökohapõhine või mittestatsionaarne õpe. Rakenduskavasse märgitakse see, millega uus õppegrupp alustab.

Nõuded õpingute alustamiseks:
Kolmanda taseme kutseõppes alustajalt ei nõuta põhihariduse olemasolu.

Nõuded õpingute lõpetamiseks:
Õpingud EKR 3 taseme kutseõppes loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud eriala õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel ja sooritanud positiivse tulemusega eriala kutseeksami

Õpingute läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid:
Nooremaednik, EKR tase 3

Õpingute osalisel läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid:
-

Osakvalifikatsioonid:
-

Lõpetamisel väljastatavad dokumendid:
Nooremaednik EKR 3 taseme kutseõppe lõpetanule väljastab kool lõputunnistuse koos hinnetelehega.

Õppekava struktuur
Põhiõpingute moodulid (42 EKAP)

Nimetus	*Maht*	*Õpiväljundid*
Iluaiandus	9 EKAP	tunneb ja liigitab ilutaimi (roht-ja puittaimed), sorte, mõistab nende süstemaatikat, morfoloogiat, füsioloogiat, fenoloogiat

		rakendab vastavalt etteantud juhistele ilutaimede kasvatamise põhimõtteid kasutades tööks vajalikku tehnikat valib paljundusmaterjali, külvab ja istutab vastavalt etteantud juhistele koristab, sorteerib, pakendab, markeerib ning ladustab toodangu vastavalt etteantud juhistele ja kasutades tööks vajalikku tehnikat
Puuviljandus	10 EKAP	Tunneb ära ja liigitab puuviljanduskultuure, sorte, mõistab nende süstemaatikat, morfoloogiat, füsioloogiat, fenoloogiat Vastavalt etteantud juhistele rakendab puuviljanduskultuuride kasvatamise põhimõtteid Vastavalt etteantud juhistele valmistab ette kasvukoha Vastavalt etteantud juhistele külvab, valib paljundusmaterjali ja istutab Vastavalt etteantud juhistele hooldab puuviljanduskultuure lähtudes taime agrotehnoloogiast Vastavalt etteantud juhistele koristab, sorteerib, pakendab ja markeerib ning ladustab saagi või toodangu Vastavalt etteantud juhistele kasutab tööks vajalikke tööriistu
Köögiviljandus	9 EKAP	tunneb peamiste köögiviljakultuuride liike ning sorte ja kirjeldab taimes toimuvaid protsesse seoses taimemorfoloogia ja -ökoloogiaga rakendab köögiviljakultuuride (sh ajatuskultuuride) kasvatamisel agrotehnoloogia nõudeid ning kasutab töödeks vajalikku tehnikat vastavalt juhistele vastavalt etteantud juhistele valmistab ette köögiviljakultuuride kasvukoha vastavalt etteantud juhistele külvab, valib paljundusmaterjali ja istutab köögiviljataimi vastavalt etteantud juhistele hooldab köögiviljakultuure lähtudes taime agrotehnoloogiast vastavalt etteantud juhistele koristab, sorteerib, pakendab ja markeerib ning ladustab saagi või toodangu
Sissejuhatus õpingutesse	2 EKAP	Mõistab aianduse tähtsust Eesti majanduses ja tööandja ootusi õppijale tutvub kooli lähipiirkonna ja õppekeskkonnaga, saab ülevaate kooli õppekorraldusest ja õppimisvõimalustest tutvub Eesti taimekooslustega ning nende seaduspärasustega mõistab tervise tähtsust, aednikutöös esinevaid riske ja rakendab töötervishoiu põhimõtteid, ergonoomilisi töövõtteid ja annab esmaabi
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	3 EKAP	Mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis Selgitab enda ja ettevõtte toimimist turumajanduse tingimustes Mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas Saab aru oma õigustest ja kohustustest töökeskkonna toimimisel Käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil
Taimmaterjalide paljundamine ja kasvatamine	9 EKAP	rakendab puukoolimajanduse põhimõtteid, sealhulgas taimede säilitamine, pakendamine ja müük võrdleb ja rakendab erinevaid generatiivse ja vegetatiivse paljundamise võtteid, kasvatamise iseärasusi, lähtudes taimede füsioloogiast ja kasvukeskkonnast rakendab teadmisi ja oskusi noortaimede kasvatamiseks standardseks istutusmaterjaliks, lähtudes kvaliteedinõuetest

Õppekava maht 60 EKAPit. Põhiõpingute mooduleid 42 EKAPit, sh lõimitud praktilisi töid ja praktikat vähemalt 50%.

Valikõpingute moodulid (18 EKAP)

Nimetus	*Maht*	*Õpiväljundid*
Maitsetaimede kasvatamine	3 EKAP	kirjeldab enamlevinud maitsetaimi ja nende kasvunõudeid, nimetab maitsetaimi eesti ja ladina keeles. valmistab ette maitsetaimede kasvukoha ning hindab kasvukoha ja substraadi sobivust planeeritavale kultuurile vastavalt etteantud juhistele külvab, valib paljundusmaterjali ja istutab, määrab hooldustööde vajaduse, lähtudes maitsetaime agrotehnoloogiast, selgitab valiku põhimõtteid teeb hooldustöid käsitsi või kasutab vastavaid masinaid. vastavalt juhistele koristab, sorteerib, kuivatab, pakendab, markeerib ning ladustab saagi või toodangu.

Haljasalade rajamine ja hooldamine	15 EKAP	valmistab ette istutusalad rajab ja viimistleb istutusalasid hooldab istutusalasid ja hekke käsitsi ning mehhanisme kasutades
Dendroloogia	3 EKAP	eristab puittaimi erinevate tunnuste järgi ja selgitab nende kasvunõudeid. rühmitab erinevaid puittaimi ja kasutab vastavalt nende omadustele.
Kalmistuhaljastuse hooldamine	3 EKAP	kalmistukujunduse põhitõed. kalmistule sobivad taimed kalmu kujunduse valik leinaseaded rajamis- ja hooldustööd kalmistul
Metsamarjakasvatus	3 EKAP	Kirjeldab enamkasvatatavaid metsamarjataimi ja nende kasvutingimusi selgitab kasvatamise tehnoloogiaid ja nende erinevusi koristab ja pakendab metsamarja saagi vastavalt juhenditele
Muru rajamine ja hooldamine	9 EKAP	tunneb murutaimi, umbrohtusid ja kasvupinnaseid mõistab muru rajamise põhimõtteid, lähtudes kasvupinnastest ja muru taimedest KUSTUTA rajab muru käsitsi või käsikülvikut kasutades paigaldab ja kastab siirdmuru hooldab muru käsitsi või vastavat tehnikat kasutades
Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine	3 EKAP	tunneb ära toataimed ning mõistab nende kasvunõudeid ja hoolduspõhimõtteid rajab ja hooldab vastavalt juhistele sisehaljastust, lähtudes sisehaljastusobjekti eripärast ning haljastuseks kasutatavate taimede kasvunõuetest tunneb ära toataimede kahjustajad ja kirjeldab tõrjevõtteid
Viinamarjakasvatus	3 EKAP	soojusolud ja kasvutingimused viinapuude liigid ja sordid kasvujuhised viinapuude kasvatamiseks
Aiakaupade müümine	3 EKAP	valmistab ette müügikoha ja aiakaubad arvestades hooajalisust, müügikoha eripära ning müügistrateegiat koostab, täidab ja kontrollib kauba dokumente, aruandeid, tellimusi, lähtudes nõuetest ja vajadustest. müüb aiakaupu, kasutades erinevaid arveldusviise ja tehnilisi vahendeid. rakendab klienditeeninduse põhimõtteid järgides teenindamise head tava; väljendab ennast suhtlussituatsioonis selgelt, nii eesti kui ühes võõrkeeles
Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine	6 EKAP	Teeb valikulist või laussaagikoristust ja komplekteerib toodangu, lähtudes juhistest Ladustab toodangu, sorteerib saagi või toodangu lähtuvalt juhendist; pakendab ja märgistab saagi või toodangu, lähtudes etteantud pakendamise ja märgistamise nõuetest.
Taimeseadete valmistamine	3 EKAP	Eristab ja rakendab kasutusel olevaid taimeseade disaine oma töös Valmistab erineva disaini ja raskusastmega taimeseadeid, pakendab ning kujundab töö hinna, vajadusel organiseerib transpordi Valmistab dekoreerimata pärja aluse, vaniku, vitspärja. Kujundab töö hinna. Pakendab taimeseade lähtudes tellimusest. Kirjeldab transpordi vajadust.

Valikõpingute valimise võimalused:
Valiku tingimused: õppijal on võimalus valida õppeaasta alguses ühe nädala jooksul eriala toetavaid valikõpinguid mahus 18 EKAP. Õpilasel on õigus valida valikmooduleid kooli teistest õppekavadest või teiste koolide õppekavadest kooli õppekorralduseeskirjas sätestatud korras.

Lõputööd ja -eksamid

Lõpueksam

Õppekava kontaktisik:
Erna Gross
kutseõpetaja
Telefon , erna.gross@hariduskeskus.ee

Märkused:
Kooli õppekava ja moodulite rakenduskavad on kättesaadavad:
https://ois.hariduskeskus.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=440
https://ois.hariduskeskus.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=440&rakenduskavad=jah (koos moodulite rakenduskavadega)

Nooremaednik

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta
Põhiõpingute moodulid	**42**	**42**
Iluaiandus	9	9
Puuviljandus	10	10
Köögiviljandus	9	9
Sissejuhatus õpingutesse	2	2
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	3	3
Taimmaterjalide paljundamine ja kasvatamine	9	9
Valikõpingute moodulid	**18**	**18**
Maitsetaimede kasvatamine	3	
Haljasalade rajamine ja hooldamine	15	
Dendroloogia	3	
Kalmistuhaljastuse hooldamine	3	
Metsamarjakasvatus	3	
Muru rajamine ja hooldamine	9	
Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine	3	
Viinamarjakasvatus	3	
Aiakaupade müümine	3	
Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine	6	
Taimeseadete valmistamine	3	
Lõputööd ja -eksamid		
Lõpueksam		

Nooremaednik

Seosed kutsestandardi „Aednik EKR tase 3“ kompetentside tegevusnäitajate ja eriala õppekava moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid						Valikõpingute moodulid										
	Iluaiandus	Puuviljandus	Köögiviljandus	Sissejuhatus õpingutesse	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	Taimmaterjalide paljundamine ja kasvatamine	Maitsetaimede kasvatamine	Haljasalade rajamine ja hooldamine	Dendroloogia	Kalmistuhaljastuse hooldamine	Metsamarjakasvatus	Muru rajamine ja hooldamine	Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine	Viinamarjakasvatus	Aiakaupade müümine	Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine	Taimeseadete valmistamine
Nooremaednik, tase 3 kutset läbiv kompetents 1. teab ja tunneb taimede anatoomiat, füsioloogiat ja süstemaatikat, enamlevinud umbrohtude, haiguste ja kahjurite liigitusi, taimekaitse aluseid nii tava- kui mahetootmises; 2. järgib head aiandustava ja aedniku eetikat; 3. teab taimede nimetusi perekonna tasandil (vt. lisa 1 „Taimmaterjali nimekiri“); 4. lähtub oma tegevuses ettevõtte eesmärkidest ja huvidest; 5. täidab antud kohustused ning saavutab töö eesmärgid etteantud aja jooksul 6. suhtleb kolleegidega, on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni, tegutseb parima tulemuse nimel; 7. järgib keskkonna- ja tööohutusenõudeid.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine 1. valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette, lähtudes planeeritavast tegevusest ja tootmisplaanist; 2. hindab paljundus- ja istutusmaterjali, sh ajatatavate aiakultuuride	X	X	X	X		X	X	X				X					

kvaliteeti visuaalselt ja klassifitseerib selle vastavalt nõuetele; 3. külvab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuure käsitsi või masinaga vastavalt külvinormile ja istutusskeemile; kontrollib istutamise kvaliteeti, lähtudes aiakultuuri eripärast; 4. istutab puud/põõsad, arvestades projekti või töökirjeldust; 5. kastab, arvestades aiakultuuride kasvunõudeid ja kastmissüsteemide eripära; 6. väetab aiakultuure käsitsi, käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises; 7. multšib nii käsitsi kui mehhanismidega; 8. toestab aiakultuure, arvestades nende eripära.																	
Aiakultuuride hooldamine 1. kastab käsitsi või kastmissüsteemidega, vajadusel reguleerib juhendamisel kastmisseadmeid, sh automatiseeritud kastmissüsteeme, järgides kasutusjuhendit; 2. väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises; 3. teeb taimekaitsetöid, lähtudes juhistest; 4. teeb umbrohutõrjet, arvestades aiakultuuride eripära ja töömahtu; 5. kujundab ja lõikab taimi, lähtudes taimede iseärasustest, vajadustest või hoolduskavast; 6. kaitseb taimi ebasoodsate loodus- ja tehiskeskkonna mõjude eest, kasutades vastavaid abivahendeid.	X	X	X	X		X	X	X									
Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine 1. lähtudes aiakultuuri eripärast paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned jm), arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise; 2. lähtudes aiakultuuri eripärast paljundab vegetatiivselt (poogib, paljundab pistikute, juurevõsude, võrsikute jm abil), arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise; 3. kasvatab istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest; 4. sorteerib taimmaterjali kvaliteediklassidesse, lähtudes kvaliteedinõuetest; 5. pakendab ja märgistab toodangu, lähtudes etteantud pakendamise ja märgistamise nõuetest.	X	X	X			X	X		X							X	
Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine 1. teeb valikulist või laussaagikoristust ja komplekteerib toodangu,		X	X								X					X	

lähtudes juhistest; 2. ladustab toodangu, sorteerib saagi või toodangu lähtuvalt juhendist; pakendab ja märgistab saagi või toodangu, lähtudes etteantud pakendamise ja märgistamise nõuetest.																	
Muru rajamine ja hooldamine 1. märgib maha murupinna, lähtudes juhistest; 2. valmistab ette pinnase, lähtudes juhistest; 3. külvab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase; 4. paigaldab siirdemuru, lähtudes juhistest. 5. kastab muru rajamisjärgselt; 6. teeb hooldustöid (multšimine, õhustamine, samblatõrje, parandus- ja täienduskülv, väetamine, niitmine, kastmine jm).								X				X					
Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine 1. rajab sisehaljastuse, lähtudes juhistest; 2. hooldab haljastust, lähtudes taimede kasvunõuetest ja materjalide eripärast.													X				
Haljasalade rajamine ja hooldamine 1. märgib maha istutusalad, lähtudes juhistest; 2. valmistab ette kasvualuse ja teeb vajadusel umbrohutõrjet, lähtudes juhistest; 3. rajab istutusala servad ja paigaldab geotekstiilid, multšid, lähtudes juhistest; 4. külvab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed (sh sibullilled, suvelilled, püsililled, roosid, veetaimed jm); 5. istutab puud/põõsad, arvestades töökirjeldust; 6. pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre; 7. hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, lähtudes juhistest; 8. teeb taimekaitsetöid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele; 9. väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises; 10. teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldust, lähtudes juhistest; 11. komposteerib taimejäätmed orgaanilise aineringe tagamiseks, lähtudes ettevõttes kehtestatud korrale.	X	X		X		X		X				X					

X – tähistatakse, millises moodulis antud kompetentsi tegevusnäitaja omandatust hinnatakse